

PAEM

DENEME-5

Polis Amirleri Eğitimi Merkezi - Komiser Yardımcılığı Sınavına Hazırlık

AYRINTILI ÇÖZÜMLER

KİTAPÇIK TÜRÜ A	TOPLAM SORU 100
SINAV SÜRESİ 120 DAKİKA	SEÇENEK SAYISI 5

SINAV ALANI	SORU
Polis Meslek Mevzuatı	30
Ceza Muhakemesi Hukuku	10
Ceza Hukuku	10
Anayasa Hukuku	10
İdare Hukuku	10
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	10
İnsan Hakları	10
Genel Kültür	10

Yanlış cevaplar doğru cevapları götürmez.

Bu çalışma özgün bir hazırlık denemesidir; resmî sınav belgesi değildir.

AYRINTILI ÇÖZÜMLER

Her soru için doğru cevap, gerekçe ve hukuki/konusal dayanak

POLIS MESLEK MEVZUATI | 1-30. SORULAR

1. Soru **Doğru Cevap: D**

Birinci ekip suç işlenmesini önlemek için devriye yürütmekte, ikinci ekip işlenmiş bir hırsızlığın delillerini toplamakta, üçüncü birim ise devlet güvenliğine yönelik faaliyetler hakkında istihbarat çalışması yapmaktadır. 3201 sayılı Kanun'daki sınıflandırmaya göre bu görevler sırasıyla hangi polis kısımlarına girer?

Açıklama: Suçların önlenmesine yönelik faaliyet idari, işlenmiş suçun soruşturulması adli, devletin genel güvenliği ve siyasi nitelikli istihbarat faaliyeti ise siyasi polis görevi kapsamında değerlendirilir.

Dayanak: 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu m.8-10

2. Soru **Doğru Cevap: C**

Yedinci meslek derecesinde başkomiser olarak görev yapan personel, kanundaki olağan rütbe sırasına göre bir üst rütbeye terfi etmiştir. Yeni rütbesi ve meslek derecesi hangi seçenekte birlikte doğru verilmiştir?

Açıklama: Başkomiser 7'nci, emniyet amiri 6'ncı meslek derecesindedir. Başkomiserden sonraki olağan rütbe emniyet amirliğidir.

Dayanak: 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu m.13

3. Soru **Doğru Cevap: E**

Cumhuriyet savcısı, yürüttüğü soruşturmada belirli kamera kayıtlarının temin edilmesini adli kolluk biriminden istemiştir. Birim amiri, talimatın içeriğini değiştirerek yalnız tanık beyanı alınmasını söylemiştir. Bu olayda en doğru değerlendirme hangisidir?

Açıklama: Adli kolluk görevlileri adli görevlerinde Cumhuriyet savcısının emir ve talimatlarını yerine getirir ve yapılan işlemler hakkında bilgi verir. İdari hiyerarşi, somut soruşturma talimatının içeriğini keyfi biçimde değiştirme yetkisi vermez. **Dayanak:** 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu m.10-12; 5271 sayılı CMK m.161 ve 164

4. Soru **Doğru Cevap: A**

Polis, gece vakti okul çevresinde defalarca tur atan ve plakasını kapatan bir aracı durdurmuştur. Sürücü, durdurma nedenini sormuştur. PVSK bakımından polisin uygun davranışı hangisidir?

Açıklama: Durdurma makul bir sebebe dayanmalı; polis, görev kimliğini göstermeli ve kişiye durdurma sebebini bildirmelidir. Durdurma, otomatik olarak gözaltı anlamına gelmez.

Dayanak: 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu m.4/A

5. Soru **Doğru Cevap: E**

Hakkında makul durdurma sebebi bulunan kişi kimlik belgesi göstermemiş, verdiği bilgilerin doğruluğu da belirlenememiştir. PVSK'ya göre aşağıdaki işlemlerden hangisi hukuka uygundur?

Açıklama: Kimliğini açıklamaktan kaçınan veya kimliği başka şekilde belirlenemeyen kişi, kimliği tespit edilmeye kadar tutulabilir. Bu işlem savcılık denetimi altında ve kanuni usulle yürütülmelidir; süresiz tutma söz konusu değildir.

Dayanak: 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu m.4/A

6. Soru **Doğru Cevap: B**

Silahlı direniş gösteren kişi, silahını bırakıp teslim olmuş ve güvenli biçimde kontrol altına alınmıştır. Buna rağmen görevli, kişiyi cezalandırmak amacıyla zor kullanmaya devam etmiştir. PVSK bakımından en doğru değerlendirme hangisidir?

Açıklama: Zor kullanma direnişi kırmak ve kanuni görevi yerine getirmek amacıyla, kademeli ve ölçülü biçimde uygulanabilir. Direniş ortadan kalkınca cezalandırma amacıyla güç kullanımının hukuki dayanağı kalmaz.

Dayanak: 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu m.16

7. Soru **Doğru Cevap: D**

Aşağıdakilerden hangisi polisin silah kullanma yetkisinin hukuki amaçlarından biri değildir?

Açıklama: Silah kullanma, kanunda belirtilen zorunlu hâllerde ve ölçülülük içinde başvurulan bir yetkidir. Olay yerinde cezalandırma veya intikam amacı taşıyamaz; ceza verme yetkisi yargı mercilerine aittir.

Dayanak: 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu m.16

8. Soru **Doğru Cevap: C**

Bir kişinin parmak izi ve fotoğrafı 1 Temmuz 2004'te sisteme kaydedilmiş, kişi 1 Temmuz 2054'te ölmüştür. PVSK'daki azami saklama kuralları değişmeden uygulanırsa kayıtların silinmesi için esas alınacak en geç tarih hangisidir?

Açıklama: Kayıtlar kişinin ölümünden itibaren on yıl ve her hâlde kayıt tarihinden itibaren seksen yıl geçtikten sonra silinir. Ölümünden on yıl 2064'e, kayıt tarihinden seksen yıl ise 2084'e denk geldiğinden daha geç olan 2084 esas alınır.

Dayanak: 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu m.5

9. Soru **Doğru Cevap: B**

Disiplin amiri, aynı nitelikteki iki olaydan birinde personelin kastını, fiilin ağırlığını, hizmet geçmişini ve pişmanlığını değerlendirirken diğerinde hiçbir gerekçe göstermeden en ağır cezayı seçmiştir. 7068 sayılı Kanun bakımından hangi ilke önem taşır?

Açıklama: Takdir yetkisi sınırsız değildir. Fiilin işleniş biçimi, ağırlığı, personelin kastı, hizmet geçmişi ve benzeri objektif hususlar değerlendirilerek ölçülülük ve eşitlik ilkelerine uygun gerekçe kurulmalıdır.

Dayanak: 7068 sayılı Kanun m.6

10. Soru **Doğru Cevap: D**

Bir disiplin cezası kanuni yollar tüketilerek kesinleşmiştir. İdare, herhangi bir hukuki gerekçe göstermeden cezanın uygulanmasını personelin bir sonraki terfi dönemine kadar ertelemek istemektedir. 7068 sayılı Kanuna göre hangisi doğrudur?

Açıklama: Disiplin cezası kesinleştiğinde hüküm doğurur ve kanundaki özel infaz biçimleri saklı kalmak üzere gecikmeksizin yerine getirilir. Kanuni dayanak olmadan keyfi erteleme yapılamaz.

Dayanak: 7068 sayılı Kanun m.33

11. Soru **Doğru Cevap: D**

6222 sayılı Kanun kapsamında oluşturulan il spor güvenlik kurulunun görev alanı dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi kurulun görevi değildir?

Açıklama: İl spor güvenlik kurulu, spor müsabakalarının güvenliğine ilişkin planlama ve koordinasyon yapar. Sportif sonuçları ve şampiyonluğu belirleme yetkisi spor federasyonlarının ve ilgili sportif mercilerin alanındadır.

Dayanak: 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun m.4

12. Soru **Doğru Cevap: A**

Emniyet hizmetleri sınıfında 6'ncı meslek derecesinde bulunan personel hakkında meslekten çıkarma cezası verme yetkisi, kanundaki kurul dağılımına göre aşağıdakilerden hangisine aittir?

Açıklama: Kanun, meslekten çıkarma cezasında personelin meslek derecesine göre farklı kurullar öngörür. 5'inci, 6'ncı, 7'nci ve 8'inci meslek derecelerindeki personel yönünden Emniyet Genel Müdürlüğü Yüksek Disiplin Kurulu yetkilidir.

Dayanak: 7068 sayılı Kanun m.17

13. Soru **Doğru Cevap: E**

Bir amir, hafta sonu kendi evinin taşınmasında ücretsiz çalışması için maiyetindeki memura talimat vermiş ve kabul etmezse nöbet çizelgesini ağırlaştıracağını söylemiştir. 657 sayılı Kanuna göre hangi değerlendirme doğrudur?

Açıklama: Amirler, maiyetlerindeki memurlara hakkaniyet ve eşitlik içinde davranmak, yetkilerini kanuna uygun kullanmak zorundadır; maiyetinden hususi menfaat temin edecek talepte bulunamaz.

Dayanak: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu m.10

14. Soru **Doğru Cevap: A**

Bir şirket sahibi, ruhsat işlemini yürüten memura işlemin sonucunu etkilemek amacıyla yüksek değerli bir saat vermek istemiştir. Memurun hukuka uygun davranışı hangisidir?

Açıklama: Memurların doğrudan veya aracı eliyle hediye istemeleri ve görevleriyle bağlantılı menfaat sağlamaları yasaktır. İşlem sahibinden alınan değerli hediye, tarafsızlığı ve kamu güvenine zarar verir.

Dayanak: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu m.29

15. Soru **Doğru Cevap: A**

Bir memur, birinci sicil amirinin işlemlerden şikâyetçidir. 657 sayılı Kanun'daki usule göre şikâyetini kural olarak nereye yapmalıdır?

Açıklama: Memurların müracaatları silsile yolu ile yapılır; şikâyetler ise şikâyet edilen amir atlanarak onun üst makamına yöneltilir. Böylece hem başvuru hakkı hem idari hiyerarşi korunur.

Dayanak: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu m.21

16. Soru **Doğru Cevap: E**

Bir kişi, kurumda mevcut olmayan ve hazırlanması için yirmi yıllık arşiv verilerinin tek tek incelenip yeni bir istatistik üretilmesini gerektiren bilgi talebine bulunmuştur. Kurumun yükümlülüğü bakımından hangisi doğrudur?

Açıklama: Bilgi edinme hakkı kurumda bulunan bilgi ve belgelere erişimi sağlar; idareyi başvuru sahibine özel yeni bir analiz veya araştırma üretmeye zorlamaz. Mevcut ve erişilebilir belgeler bakımından ise kanundaki diğer hükümler uygulanır.

Dayanak: 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu m.7

17. Soru **Doğru Cevap: B**

Bir belgenin küçük bir bölümü kanuni istisna kapsamında, kalan kısmı ise açıklanabilir niteliktedir. Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'na göre kurum nasıl hareket etmelidir?

Açıklama: Gizli veya istisna kapsamındaki bilgi, açıklanabilir kısımdan ayrılabiliriyorsa başvuru sahibine kalan bölüm sunulur. Bu yaklaşım erişim hakkı ile korunması gereken menfaatler arasında denge kurar.

Dayanak: 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu m.9

18. Soru **Doğru Cevap: D**

I. Dilekçe sahibinin adı ve soyadı

II. İmza

III. İş veya ikametgâh adresi

IV. Vergi kimlik numarası

3071 sayılı Kanuna göre yetkili makamlara verilen bir dilekçede yukarıdakilerden hangilerinin bulunması zorunludur?

Açıklama: Kanun, dilekçede başvuru sahibinin adı ve soyadı ile imzasının ve iş veya ikametgâh adresinin bulunmasını arar. Vergi kimlik numarası genel bir zorunlu unsur değildir.

Dayanak: 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun m.4

19. Soru **Doğru Cevap: B**

Görevinden ayrılan bir memur, hizmet sırasında öğrendiği ve kamu hizmetiyle ilgili gizli nitelik taşıyan bir bilgiyi yetkili makamın izni olmadan yayımlamak istemektedir. 657 sayılı Kanuna göre hangi değerlendirme doğrudur?

Açıklama: Devlet memurları, kamu hizmetleriyle ilgili gizli bilgileri görevlerinden ayrılmış olsalar bile yetkili bakanın yazılı izni bulunmadıkça açıklayamaz. Görevin sona ermesi gizlilik yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

Dayanak: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu m.31

CEZA MUHALEMESİ HUKUKU | 31-40. SORULAR

20. Soru **Doğru Cevap: E**

Bir kamu binasına tek günlük ziyaretçi kaydı için ad, soyad ve kimlik kontrolü yeterli olduğu hâlede ziyaretçilerden ayrıntılı sağlık geçmişi ve siyasi görüş bilgisi de istenmiştir. Bu uygulama öncelikle hangi ilkeye aykırıdır?
Açıklama: Kişisel veriler belirli ve meşru amaçlarla, o amaç için gerekli olduğu ölçüde işlenmelidir. Ziyaretçi güvenliği için gereksiz, hassas ve aşırı veri toplamak veri minimizasyonu ve ölçülülük ilkesini ihlal eder.

Dayanak: 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu m.4

21. Soru **Doğru Cevap: B**

Aşağıdakilerden hangisi, diğer şartlar da mevcutsa kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmadan işlenebileceği kanuni hâllerden biridir?

Açıklama: KVKK, kanunda açıkça öngörülme, sözleşmenin kurulması veya ifası, hukuki yükümlülük, bir hakkın tesisi ve meşru menfaat gibi belirli şartlarda açık rıza aranmaksızın veri işlemeye imkân tanır. Bu istisnalar amaç ve ölçülülük ilkeleriyle birlikte uygulanır.

Dayanak: 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu m.5

22. Soru **Doğru Cevap: C**

3628 sayılı Kanun kapsamındaki bir göreve atanacak kişi, göreve giriş için istenen diğer belgeleri vermiş ancak mal bildirimini sunmamıştır. Atama işlemi bakımından hangi sonuç doğar?

Açıklama: Göreve atanmada mal bildirimi, göreve giriş için gerekli belgelerle birlikte verilir. Kanun, bildirim verilmeden atama işleminin yapılmasına izin vermez. Dayanak: 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüştvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu m.6

23. Soru **Doğru Cevap: A**

Bakımından sorumlu kişi çocuğa gerekli bakımı sağlayamamaktadır. Çocuğun resmî veya özel bakım yurdu ya da koruyucu aile hizmetine yerleştirilmesi düşünülmektedir. Bu koruyucu ve destekleyici tedbir hangisidir?

Açıklama: Bakım tedbiri, çocuğun bakımından sorumlu kişinin görevini yerine getirememesi hâlinde çocuğun resmî veya özel bakım yurdu ya da koruyucu aile hizmetlerinden yararlandırılmasını kapsar.

Dayanak: 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu m.5/1-c

24. Soru **Doğru Cevap: B**

Tanık için uygulanan koruma tedbirinin gereğinden ağır kaldığı ve tehlikenin önemli ölçüde azaldığı anlaşılmıştır. Tanık Koruma Kanunu bakımından hangisi doğrudur?

Açıklama: Tanık koruma tedbirleri tehlikenin niteliği ve derecesiyle orantılı olmalıdır. Şartların değişmesi hâlinde tedbirin değiştirilmesi, genişletilmesi, daraltılması veya sona erdirilmesi mümkündür.

Dayanak: 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu m.5 ve ilgili hükümler

25. Soru **Doğru Cevap: B**

5326 sayılı Kabahatler Kanunu bakımından kabahatlerin kast veya taksirle işlenmesine ilişkin genel kural hangisidir?

Açıklama: Kabahatler Kanunu, özel hüküm bulunmadıkça kabahatlerin hem kasten hem de taksirle işlenebileceğini kabul eder.

Dayanak: 5326 sayılı Kabahatler Kanunu m.9

26. Soru **Doğru Cevap: A**

Türkçe bilmeyen bir yabancı yakalanmış; kendisine yakalama nedeni ve hakları yalnız Türkçe, anlayamayacağı biçimde okunmuştur. Hukuka uygun yaklaşım hangisidir?

Açıklama: Yakalanan kişiye yakalama sebebi ve hakkındaki iddialar ile susma, müdafî yardımından yararlanma ve yakınlarına bildirim gibi haklar anlayabileceği şekilde gecikmeden bildirilmelidir.

Dayanak: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.90/4; Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği

27. Soru **Doğru Cevap: E**

Çocuğun bir eğitim kurumuna devamının sağlanması, meslek veya sanat edinmesi için kursa yönlendirilmesi ya da meslek sahibi bir ustanın yanına yerleştirilmesi planlanmaktadır. Bu tedbir hangisidir?

Açıklama: Eğitim tedbiri; çocuğun eğitim kurumuna devamı, meslek veya sanat edinme kursuna gitmesi ya da meslek sahibi bir ustanın yanına yerleştirilmesi gibi önlemleri kapsar.

Dayanak: 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu m.5/1-b

28. Soru **Doğru Cevap: E**

İlgili kanunda başka bir kanun yolu öngörülmemiştir. Kişi, kendisine tebliğ edilen idari para cezasının hukuka aykırı olduğunu ileri sürmektedir. 5326 sayılı Kanundaki genel başvuru mercii hangisidir?

Açıklama: Kabahatler Kanununda özel bir görev yerli yoksa idari yaptırım kararına karşı başvuru sulh ceza hâkimliğine yapılır. Başvuru süresi ve usulü de Kanunun 27'nci maddesinde düzenlenir.

Dayanak: 5326 sayılı Kabahatler Kanunu m.27

29. Soru **Doğru Cevap: D**

Bir adli kolluk görevlisinin soruşturma kapsamında yaptığı işlemlerin hukuka uygunluğu ve savcılık talimatlarına uygun yürütülüp yürütülmediği denetlenecektir. Bu adli işlemlerin doğrudan denetiminde temel yetkili kimdir?

Açıklama: Adli kolluğun soruşturma işlemleri Cumhuriyet savcısının emir ve talimatları altında yürütülür. Savcılar adli işlemleri denetleyebilir, eksiklikleri belirleyebilir ve gerekli talimatları verebilir.

Dayanak: 5271 sayılı CMK m.161 ve 164; Adli Kolluk Yönetmeliği

30. Soru **Doğru Cevap: B**

Yakalama sırasında güç kullanılan kişi, kolunda yaralanma ve şiddetli ağrı bulunduğunu söylemiştir. Nezarethaneye alınmadan önce izlenecek uygun usul hangisidir?

Açıklama: Yakalanan kişinin sağlık durumunun, özellikle güç kullanılması veya sağlık şikâyeti bulunması hâlinde, hekim raporuyla tespit edilmesi hem kişinin korunması hem de işlemlerin denetlenebilirliği için zorunlu bir güvencedir.

Dayanak: Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği m.9

31. Soru **Doğru Cevap: E**

Ceza muhakemesinde yer bakımından yetkiye ilişkin genel kural aşağıdakilerden hangisidir?

Açıklama: CMK'da temel yetki ölçütü suçun işlendiği yerdir. Kanunda özel durumlar için tamamlayıcı ve istisnai yetki kuralları da bulunur.

Dayanak: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.12

32. Soru **Doğru Cevap: A**

Aynı kişi tarafından işlenen iki suçun delilleri büyük ölçüde ortak ve olaylar arasında sıkı bağlantı vardır. CMK bakımından hangisi mümkündür?

Açıklama: Bağlantılı suç veya sanıklar yönünden birlikte yargılama, çelişkili kararları önleme ve usul ekonomisi amacıyla mümkündür. Birleştirme, görev ve yetki kuralları ile yargılamanın sağlıklı yürütülmesi gözetilerek karara bağlanır.

Dayanak: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.8-11

33. Soru **Doğru Cevap: C**

Aynı olayı gören üç tanık, henüz beyanları alınmadan aynı salonda tutularak birbirlerinin ifadelerini dinlemiştir. CMK bakımından doğru usul hangisidir?

Açıklama: Tanık beyanlarının birbirinden etkilenmesini önlemek için CMK her tanığın ayrı ayrı ve sonraki tanıklar yanında olmaksızın dinlenmesini öngörür. Çelişki varsa sonradan yüzleştirme yapılabilir.

Dayanak: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.52

34. Soru **Doğru Cevap: C**

Dosyada görevlendirilen bilirkişinin, suçtan zarar görenin eşi olduğu anlaşılmış ve tarafsızlığı konusunda ciddi kuşku doğmuştur. CMK bakımından hangi ilke uygulanır?

Açıklama: Bilirkişinin objektif ve tarafsız olması gerekir. CMK, hâkimin reddini gerektiren sebeplerin bilirkişiler bakımından da uygulanacağını kabul eder.

Dayanak: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.69

35. Soru **Doğru Cevap: D**

Cumhuriyet savcısının bulunmadığı bir konut aramasında, CMK'daki usul güvencesi bakımından aşağıdakilerden hangisinin hazır bulundurulması gerekir?

Açıklama: Konutta, iş yerinde veya kapalı yerde savcı hazır olmaksızın yapılan aramada, aramanın güvenilirliğini sağlamak üzere ihtiyar heyetinden veya komşulardan iki kişi bulundurulur. Kanundaki özel hâller saklıdır.

Dayanak: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.119

36. Soru **Doğru Cevap: B**

Şüphelinin savunmasıyla ilgili belgeler müdafinin bürosunda ve müdafî ile şüpheli arasındaki mesleki ilişki kapsamında bulunmaktadır. El koyma bakımından temel güvence hangisidir?

Açıklama: Savunma hakkının etkinliği için müdafî ile şüpheli arasındaki mesleki ilişkiye ait belge ve yazışmalar özel koruma altındadır. Arama ve el koyma işlemleri kanundaki sıkı usul ve istisnalara uygun yürütülmelidir.

Dayanak: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.130 ve ilgili hükümler

37. Soru **Doğru Cevap: B**

Bir tanık duruşmaya yalnız telefonla çağırılmış, kendisine çağrı kâğıdı tebliğ edilmemiş ve çağrıya uymamıştır. CMK bakımından hangisi doğrudur?

Açıklama: CMK çağrının telefon, telgraf, faks veya elektronik posta gibi araçlarla yapılmasına izin verir; fakat çağrı kâğıdına bağlanan zorlayıcı sonuçlar bu usulde uygulanmaz.

Dayanak: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.43/2

38. Soru **Doğru Cevap: E**

İfadesi alınacak şüpheliye yüklenen suç açıklanmamış, susma hakkı ve müdafî yardımından yararlanma hakkı bildirilmemiştir. Bu durum nasıl değerlendirilir?

Açıklama: Şüphelinin kimliği belirlenir, yüklenen suç anlatılır ve müdafî yardımından yararlanma, susma, lehine delil toplanmasını isteme gibi hakları bildirilir. Bu güvenceler savunma hakkının temelidir.

Dayanak: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.147

39. Soru **Doğru Cevap: A**

Gözaltındaki şüphelinin müdafiiyle yaptığı görüşme kolluk görevlilerince dinlenmiş ve savunma notları incelenmiştir. CMK bakımından temel kural hangisidir?

Açıklama: Savunma hakkının etkili kullanılması için müdafî ile görüşme ve yazışmalar gizlidir. Şüpheli veya sanık vekâletname aranmaksızın ve konuşulanları başkalarının duymayacağı koşullarda müdafiiyle görüşebilir.

Dayanak: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.154

40. Soru **Doğru Cevap: E**

Aşağıdakilerden hangisi mağdur veya şikâyetçinin kovuşturma evresindeki haklarından biridir?

Açıklama: Mağdur ve şikâyetçi duruşmadan haberdar edilme, kamu davasına katılma, bazı hâllerde müdafî yardımından yararlanma ve kanun yollarına başvurma gibi haklara sahiptir. Hüküm kurma yetkisi mahkemeye aittir.

Dayanak: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.234

CEZA HUKUKU | 41-50. SORULAR

41. Soru **Doğru Cevap: B**

Türk ceza kanunlarının yer bakımından uygulanmasında temel kural aşağıdakilerden hangisidir?

Açıklama: TCK, ülkesellik ilkesini temel alır. Fiilin kısmen veya tamamen Türkiye'de işlenmesi ya da neticenin Türkiye'de gerçekleşmesi hâlinde suç Türkiye'de işlenmiş sayılır.

Dayanak: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.8

42. Soru Doğru Cevap: D

Bir davranış kanunda suç olarak düzenlenmemiştir. Hâkim, benzer bir suç maddesini genişleterek kişiye ceza vermek istemektedir. TCK bakımından hangisi doğrudur?

Açıklama: Kanunilik ilkesi, suç ve yaptırımın önceden kanunla açıkça belirlenmesini gerektirir. Ceza normları kıyas yoluyla genişletilemez ve kişiye öngörülemeyen bir ceza yüklenemez.

Dayanak: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.2

43. Soru Doğru Cevap: E

Fail, mağduru öldürmek amacıyla yakın mesafeden hayati bölgesine ateş etmiş ve ölüm meydana gelmiştir. Manevi unsur bakımından en doğru nitelendirme hangisidir?

Açıklama: Fail neticeyi bilmekte ve istemektedir. Neticenin doğrudan amaçlandığı bu durumda doğrudan kast vardır; olası kastta netice istenmez fakat gerçekleşmesi kabullenilir.

Dayanak: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.21

44. Soru Doğru Cevap: A

Ergin ve ayırt etme gücüne sahip kişi, üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği bir hakkına yönelik tıbbi müdahaleye, sonuçları hakkında bilgilendirildikten sonra özgür iradesiyle onay vermiştir. TCK bakımından bu durum hangi kurumla ilgilidir?

Açıklama: Kişinin üzerinde mutlak surette tasarruf edebileceği bir hakkına ilişkin, hukukun geçerli ve özgür iradeye dayanan rıza fiili hukuka uygun hâle getirebilir. Rıza konusu, zamanı ve kişinin ehliyeti ayrıca değerlendirilir.

Dayanak: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.26/2

45. Soru Doğru Cevap: E

Kişi, yetkili makamın yanıltıcı ve güvenilir açıklaması nedeniyle işlediği fiilin haksızlık oluşturduğunu kanımlamaz biçimde bilememiştir. TCK bakımından sonuç hangisidir?

Açıklama: İşlediği fiilin haksızlık oluşturduğu hususunda kaçınılmaz bir hataya düşen kişi cezalandırılmaz. Hatanın kaçınılabilir olup olmadığı somut olayın şartlarına göre değerlendirilir.

Dayanak: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.30/4

46. Soru Doğru Cevap: E

Kişi, silahlı saldırganın karşı koyamayacağı ve kurtulamayacağı ağır tehdidi altında kaçış aracını kullanmaya zorlanmıştır. TCK bakımından en doğru değerlendirme hangisidir?

Açıklama: Karşı koyulamayacak veya kurtululamayacak cebir ve şiddet ya da muhakkak ve ağır korkutma veya tehdit altında suç işleyen kişiye ceza verilmez; baskıyı kullanan kişi fail olarak sorumlu tutulur.

Dayanak: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.28

47. Soru Doğru Cevap: C

Zimmet suçunu işleyen kamu görevlisine, kamu görevlisi olmayan bir kişi bilerek yardım etmiştir. Özgü suçlara iştirak kuralına göre bu kişinin durumu nasıl değerlendirilir?

Açıklama: Özgü suçlarda ancak kanunun aradığı özel sıfatı taşıyan kişi fail olabilir. Bu sıfatı taşımayan kişiler, somut katkılarının niteliğine göre azmettiren veya yardım eden olarak sorumlu tutulabilir.

Dayanak: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.40/2

48. Soru Doğru Cevap: B

Bir suçun üç ortağından biri, icra başlamışken kendi isteğiyle suçun tamamlanmasını önlemek için kolluğa haber vermiş ve elinden gelen bütün çabayı göstermiştir. Diğer ortaklar buna rağmen suçu tamamlamıştır. Bu kişi bakımından hangi değerlendirme doğrudur?

Açıklama: İştirak hâlinde yalnız gönüllü vazgeçen suç ortağı bu hükümlerden yararlanır. Suç, onun bütün gayretine rağmen işlenmiş olsa dahi kanundaki şartlarla gönüllü vazgeçme uygulanabilir.

Dayanak: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.41

49. Soru Doğru Cevap: D

Fail, başkasına ait taşınır bir malı, zilyedinin rızası olmadan kendisine yarar sağlamak amacıyla bulunduğu yerden almıştır; olayda cebir, tehdit veya hile yoktur. Bu fiilin temel nitelendirmesi hangisidir?

Açıklama: Başkasına ait taşınır malın zilyedin rızası olmadan yarar sağlama amacıyla bulunduğu yerden alınması hırsızlık suçunun temel biçimidir. Cebir veya tehdit bulunulduğundan yağma söz konusu değildir.

Dayanak: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.141

50. Soru Doğru Cevap: C

Kamu görevlisi, görevinin gereklerine aykırı davranarak bir kişinin mağduriyetine ve üçüncü bir kişinin haksız menfaat sağlamasına neden olmuştur; fiil başka özel bir suç oluşturmamaktadır. Hangi suç gündeme gelir?

Açıklama: Görevin gereklerine aykırı hareket ederek kişilerin mağduriyetine, kamunun zararına veya haksız menfaate neden olan kamu görevlisi, fiil başka bir suç oluşturmazdıysa takdirde görevi kötüye kullanma suçundan sorumlu olabilir.

Dayanak: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.257

ANAYASA HUKUKU | 51-60. SORULAR**51. Soru Doğru Cevap: A**

Bir kamu görevlisine göreviyle bağlantılı somut bir olgu isnat eden kişi hakkında hakaret davası açılmıştır. Anayasa bakımından, isnadın doğruluğunu ortaya koyabilmesine ilişkin güvence hangisidir?

Açıklama: Kamu görevlisine görev ve hizmetiyle ilgili isnatta bulunulması hâlinde saniğe isnadın doğruluğunu ispat hakkı tanınır. Diğer hâllerde ispat, kamu yararı veya şikâyetçinin kabulü şartlarına bağlıdır.

Dayanak: T.C. Anayasası m.39

52. Soru Doğru Cevap: C

Kanun koyucu, belirli taşınmazların kullanımına çevrenin korunması amacıyla ölçülü sınırlamalar getirmiş; miras hakkını ise tümüyle yok saymamıştır. Bu düzenlemenin Anayasa ile uyumunda aşağıdaki ölçütlerden hangisi esas alınır?

Açıklama: Anayasa hem mülkiyet hem miras hakkını güvence altına alır. Bu haklar ancak kamu yararı amacıyla ve kanunla sınırlanabilir; mülkiyet hakkının kullanımı da toplum yararına aykırı olamaz.

Dayanak: T.C. Anayasası m.35

53. Soru Doğru Cevap: D

Çalışanlar ve işverenlerin sendika kurma hakkına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

Açıklama: Anayasa, çalışanlara ve işverenlere ekonomik ve sosyal haklarını korumak amacıyla önceden izin almaksızın sendika kurma ve bunlara serbestçe üye olma veya üyelikten ayrılma hakkı tanır.

Dayanak: T.C. Anayasası m.51

54. Soru Doğru Cevap: C

Bir kişinin şeref ve haysiyetine dokunan, gerçeğe aykırı bir yayın yapılmıştır. Anayasa'nın bu kişiye tanıdığı özel güvence aşağıdakilerden hangisidir?

Açıklama: Düzeltme ve cevap hakkı, kişilerin şeref ve haysiyetlerine dokunulması veya kendileriyle ilgili gerçeğe aykırı yayın yapılması hâllerinde kanunla güvence altına alınır.

Dayanak: T.C. Anayasası m.32

55. Soru Doğru Cevap: C

Bir belediye, yol yapmak amacıyla özel mülkiyetteki arsayı hiçbir kamu yararı kararı almadan, kanuni usul uygulamadan ve bedel ödemedен fiilen kullanmaya başlamıştır. Anayasal kamulaştırma rejimine göre hangi değerlendirme doğrudur?

Açıklama: Kamulaştırma kamu yararına dayanmalı, kanundaki usulle yapılmalı ve taşınmazın gerçek karşılığı ödenmelidir. Bu güvenceler olmadan fiili el atma hukuka uygun kamulaştırma sayılamaz.

Dayanak: T.C. Anayasası m.46

56. Soru Doğru Cevap: E

T.C. Anayasası'na göre basın hürriyetinin temel güvencelerinden biri aşağıdakilerden hangisidir?

Açıklama: Anayasa basının hür olduğunu ve sansür edilemeyeceğini düzenler. Basın özgürlüğü sınırsız değildir; ancak müdahaleler kanuna, meşru amaca ve ölçülüğe dayanmalıdır.

Dayanak: T.C. Anayasası m.28

57. Soru Doğru Cevap: A

Siyasi partilerin kuruluşuna ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

Açıklama: Siyasi partiler demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır ve önceden izin almaksızın kurulurlar. Kuruluş ve faaliyetleri Anayasa ile kanundaki demokratik esaslara uygun olmalıdır.

Dayanak: T.C. Anayasası m.68

58. Soru Doğru Cevap: B

Türkiye Büyük Millet Meclisi 600 üyeden oluşmaktadır. Anayasa'daki genel kurala göre toplantı ve karar yeter sayıları hangi seçenekte doğru verilmiştir?

Açıklama: TBMM üye tamsayısının en az üçte biriyle toplanır. Karar, katılanların salt çoğunluğuyla alınır; ancak bu sayı üye tamsayısının dörtte birinin bir fazlasından az olamaz.

Dayanak: T.C. Anayasası m.96

59. Soru Doğru Cevap: D

Sayıştay, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının gelir, gider ve mallarını kimin adına denetler?

Açıklama: Sayıştay, belirtilen kamu idarelerinin mali faaliyetlerini TBMM adına denetler ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlar.

Dayanak: T.C. Anayasası m.160

60. Soru Doğru Cevap: C

Kanunların şekil ve esas bakımından Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla

Anayasa Mahkemesinde iptal davası açma hakkı bulunanlardan biri

aşağıdakilerden hangisidir?

Açıklama: Soyut norm denetimi için iptal davası açma yetkisi Anayasa'da sınırlı sayıda makama tanınmıştır. Cumhurbaşkanı, TBMM'de en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubu ve üye tamsayısının en az beşte biri bu kapsamdadır.

Dayanak: T.C. Anayasası m.150

İDARE HUKUKU | 61-70. SORULAR**61. Soru Doğru Cevap: B**

Kanunla kurulan, belirli bir mesleğe mensup kişilerin ortak ihtiyaçlarını karşılayan, kamu tüzel kişiliğine sahip ve organları üyeleri tarafından seçilen kuruluşlar hangi gruptadır?

Açıklama: Barolar ve meslek odaları gibi kuruluşlar, Anayasa uyarınca kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır; kanunla kurulur ve kamu tüzel kişiliğine sahiptir.

Dayanak: T.C. Anayasası m.135

62. Soru Doğru Cevap: A

İdarenin ruhsat verme veya ruhsatı geri alma iradesi, muhatabın kabulüne ihtiyaç olmaksızın hukuki sonuç doğurabilmektedir. Bu özellik hangi kavramla açıklanır?

Açıklama: İdari işlemler, kural olarak idarenin tek yanlı irade açıklamasıyla kurulur; muhatabın kabulü işlemin doğması için zorunlu değildir.

Dayanak: Genel idare hukuku - idari işlemin özellikleri

63. Soru Doğru Cevap: D

Devletin, kamu iktisadi teşebbüslerinin ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler kimler eliyle görülür?

Açıklama: Anayasa, genel idare esaslarına göre yürütülen kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülmesini öngörür.

Dayanak: T.C. Anayasası m.128

64. Soru Doğru Cevap: C

Kanunun yalnız valiye verdiği bir karar alma yetkisini belediye meclisi kullanmış; ilgili kişi de sonradan işleme rıza göstermiştir. İşlemin hukuki durumu bakımından hangisi doğrudur?

Açıklama: İdari yetki kamu düzenine ilişkindir ve kanundan doğar. Kanunen yetkili olmayan makamın işlemi, muhatabın rızasıyla geçerli hâle gelmez.

Dayanak: Genel idare hukuku - idari işlemin yetki unsuru

65. Soru Doğru Cevap: B

Disiplin amiri, kanunda hiç öngörülmeden “iki ay ücretsiz çalışma” yaptırımını disiplin cezası olarak uygulamıştır. İşlem öncelikle hangi unsur yönünden sakattır?

Açıklama: İdari işlemin konusu, işlemin doğurduğu hukuki sonuçtur. Kanunda bulunmayan bir yaptırımın kurulması, işlemin hukuka aykırı bir sonuç doğurması nedeniyle konu unsuru sakatlar.

Dayanak: Genel idare hukuku - idari işlemin konu unsuru

66. Soru Doğru Cevap: A

Bir idari işlemin, yetkili makamca kaldırılıncaya veya mahkemece iptal edilinceye kadar hukuka uygun ve geçerli sayılması hangi kavramla ifade edilir?

Açıklama: İdari işlemler, hukuka aykırı oldukları ileri sürülse bile yetkili makamca geri alınana, kaldırılana veya yargı yerince iptal edilene kadar hukuka uygunluk karinesinden yararlanır.

Dayanak: Genel idare hukuku - idari işlemin özellikleri

67. Soru Doğru Cevap: A

Bir belediye, aynı koşullardaki iki kişiden birine siyasi görüşü nedeniyle toplu taşıma hizmeti vermemiştir. Kamu hizmetinin hangi ilkesi ihlal edilmiştir?

Açıklama: Kamu hizmetinden yararlanmada aynı hukuki durumda olanlara eşit davranılmalıdır. Siyasi görüşe dayalı ayırım, eşitlik ve tarafsızlık ilkeleriyle bağdaşmaz.

Dayanak: T.C. Anayasası m.10; genel idare hukuku - kamu hizmeti ilkeleri

68. Soru Doğru Cevap: C

Hukuka uygun biçimde yapılan büyük bir kamu tesisi, toplumun tamamına yarar sağlarken yalnız bir taşınmaz malikine özel ve olağan dışı ağırlıkta zarar vermiştir. İdarenin kusuru da bulunmamaktadır. Tazmin sorumluluğu hangi ilkeye dayanabilir?

Açıklama: Hukuka uygun kamu faaliyetinden toplum yararlanırken zararın özel ve olağan dışı biçimde tek kişiye yüklenmesi, kamu külfetleri karşısında eşitlik ilkesi uyarınca kusursuz sorumluluk doğurabilir.

Dayanak: Genel idare hukuku - kusursuz sorumluluk

69. Soru Doğru Cevap: C

Özel mülkiyetteki bir taşınmazın kamu yararı amacıyla bedeli ödenerek idareye geçirilmesi hangi kavramla ifade edilir?

Açıklama: Kamulaştırma taşınmaz mallara yöneliktir. Devletleştirme ise kamu hizmeti niteliği taşıyan özel teşebbüslerin kamuya geçirilmesini ifade eder.

Dayanak: T.C. Anayasası m.46-47; genel idare hukuku

70. Soru Doğru Cevap: D

İdare mahkemesi, işlemin yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden hukuka uygun olduğunu belirlemiş; buna rağmen kendi tercih ettiği planlama seçeneğini daha uygun bulduğu için idarenin kararını değiştirmiştir. Bu yaklaşım hangi ilkeye aykırıdır?

Açıklama: İdari yargı hukuka uygunluk denetimi yapar; idarenin takdir yetkisini kaldırarak veya kendi tercihini idarenin yerine koyacak biçimde yerindelik denetimi yapamaz.

Dayanak: T.C. Anayasası m.125; 2577 sayılı İYUK m.2

ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ | 71-80. SORULAR**71. Soru Doğru Cevap: C**

Mustafa Kemal'in 8-9 Temmuz 1919'da askerlik görevinden ve resmî görevlerinden ayrıldıktan sonra Millî Mücadele'yi sürdürmesi, hareketin dayanağı bakımından öncelikle neyi gösterir?

Açıklama: Mustafa Kemal, resmî unvan ve askerî görevlerinden ayrılmasına rağmen milletin desteğiyle mücadeleyi sürdürmüş, Erzurum Kongresine sivil olarak katılmıştır. Bu gelişme millî irade temelli önderliği güçlendirmiştir.

Dayanak: Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi - Mustafa Kemal'in askerlikten istifası

72. Soru Doğru Cevap: E

Erzurum Kongresi bölgesel temsilcilerle toplanmasına rağmen aldığı kararlarla millî nitelik kazanmıştır. Aşağıdakilerden hangisi bu duruma kanıttır?

Açıklama: Kongrenin toplanış biçimi bölgesel olsa da vatanın bütünlüğü, millî irade ve manda-himayenin reddi gibi kararlar bütün ülkeyi ilgilendirmiştir.

Dayanak: Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi - Erzurum Kongresi

73. Soru Doğru Cevap: C

TBMM Hükûmeti ile Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan Sovyet Cumhuriyetleri arasında imzalanarak Türkiye'nin doğu sınırını büyük ölçüde kesinleştiren antlaşma hangisidir?

Açıklama: 13 Ekim 1921 tarihli Kars Antlaşması, Moskova Antlaşması'ndaki esasları Kafkas cumhuriyetleriyle de teyit ederek doğu sınırının kesinleşmesini sağlamıştır.

Dayanak: Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi - Kars Antlaşması

74. Soru Doğru Cevap: B

1923 sonbaharında bakanların Meclis tarafından tek tek seçilmesi hükûmet kurmayı güçleştirmiş ve bir bunalım doğurmuştur. 29 Ekim 1923'te yapılan anayasa değişikliği bu soruna nasıl çözüm getirmiştir?

Açıklama: Cumhuriyetin ilanıyla devletin yönetim biçimi açıkça belirlenmiş; Cumhurbaşkanının başbakanı, başbakanın da bakanları seçtiği kabine usulü hükûmet kurma bunalımını çözmüştür.

Dayanak: Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi - Cumhuriyetin ilanı

75. Soru Doğru Cevap: D

Lozan görüşmelerinin kesintiye uğradığı dönemde toplanan İzmir İktisat Kongresinde çiftçi, işçi, tüccar ve sanayi temsilcileri millî ekonomi esaslarını tartışmıştır. Kongrenin temel amacı hangisidir?

Açıklama: İzmir İktisat Kongresi, yeni devletin ekonomik bağımsızlığını ve kalkınma hedeflerini belirlemek, üretici kesimlerin görüşlerini ortak bir programa dönüştürmek amacıyla toplanmıştır.

Dayanak: Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi - İzmir İktisat Kongresi

76. Soru Doğru Cevap: D

TBMM Hükûmeti ile Sovyet Rusya arasında 16 Mart 1921'de imzalanan, tarafların birbirinin tanımadığı uluslararası antlaşmaları tanımamasını ve Misak-ı Milli'ye saygıyı içeren antlaşma hangisidir?

Açıklama: Moskova Antlaşması, TBMM Hükûmeti ile Sovyet Rusya arasında imzalanmış; TBMM'nin uluslararası konumunu güçlendiren ve doğu sınırı sürecine katkı sağlayan önemli bir diplomatik başarı olmuştur.

Dayanak: Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi - Moskova Antlaşması

77. Soru Doğru Cevap: A

Kütahya-Eskişehir Savaşları devam ederken Ankara'da Maarif Kongresinin toplanması ve Mustafa Kemal'in kongreye katılması aşağıdakilerden hangisini gösterir?

Açıklama: Savaşın en zor döneminde dahi Maarif Kongresinin düzenlenmesi, bağımsızlığın eğitim ve kültür alanındaki yapılanmayla tamamlanmak istendiğini gösterir.

Dayanak: Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi - Maarif Kongresi

78. Soru Doğru Cevap: A

Hatay sorununun diplomatik görüşmeler, halk iradesi ve uluslararası hukuk araçlarıyla çözümlenerek 1939'da Hatay'ın Türkiye'ye katılması, Atatürk dönemi dış politikasının hangi özelliğini en iyi yansıtır?

Açıklama: Hatay süreci, millî hedeflerin diplomasi, uluslararası hukuk ve halk iradesi kullanılarak barışçı biçimde gerçekleştirilmesinin örneklerindendir.

Dayanak: Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi - Hatay meselesi

79. Soru Doğru Cevap: D

Yeni Türk harflerinin kabulünden sonra 1928'de açılan Millet Mekteplerinin başlıca amacı hangisidir?

Açıklama: Millet Mektepleri, yeni Türk harflerini okul çağının dışındaki yurttaşlara öğretmek ve okuryazarlık oranını yükseltmek amacıyla kurulmuştur.

Dayanak: Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi - Harf İnkılabı ve Millet Mektepleri

80. Soru Doğru Cevap: A

1934'te kadınlara milletvekili seçme ve seçilme hakkının tanınması aşağıdaki amaçlardan hangisiyle en doğrudan ilişkilidir?

Açıklama: Kadınların milletvekili seçme ve seçilme hakkını kazanması, siyasal haklarda eşitliği ve demokratik katılımı güçlendiren önemli bir Cumhuriyet inkılabıdır.

Dayanak: Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi - siyasal haklar

İNSAN HAKLARI | 81-90. SORULAR**81. Soru Doğru Cevap: E**

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

Açıklama: Bildirge 10 Aralık 1948'de Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda kabul edilmiştir. Bir antlaşma olmamakla birlikte sonraki sözleşmelere ve anayasal düzenlemelere yön veren temel bir uluslararası standarttır.

Dayanak: İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, 1948

82. Soru Doğru Cevap: B

Kamu görevlilerinin güç kullanması sonucu ölüm meydana gelmiş, yetkililer olayla ilgili bağımsız ve etkili bir soruşturma yürütmemiştir. AIHS bakımından hangi yükümlülük gündeme gelir?

Açıklama: Yaşam hakkı devlete yalnız keyfi öldürmeme yükümlülüğü değil, yaşamı koruma ve şüpheli ölüm olaylarını bağımsız, süratli ve etkili biçimde soruşturma pozitif yükümlülüğü de yükler.

Dayanak: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi m.2

83. Soru Doğru Cevap: E

Bir hükümlüden cezaevi düzeni içinde olağan çalışma yapması, sel felaketi sırasında ise vatandaşlardan hayat kurtarmaya yönelik geçici yardım istenmiştir. AIHS bakımından bu hizmetler nasıl değerlendirilir?

Açıklama: AIHS, tutukluluk veya hükümlülük sırasında olağan çalışmalar ile toplumun hayatını veya refahını tehdit eden kriz ve afetlerde istenen hizmetleri zorla çalıştırma kavramının dışında tutar.

Dayanak: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi m.4

84. Soru Doğru Cevap: E

Kesinleşmiş mahkûmiyet, sonradan ortaya çıkan yeni bir olgunun adli hata bulunduğunu kesin biçimde göstermesi üzerine kaldırılmıştır. İlgilinin bu nedenle uğradığı zarar bakımından hangi güvence gündeme gelir?

Açıklama: Ek 7 No.lu Protokol, kesin mahkûmiyetin yeni veya yeni öğrenilen bir olgu nedeniyle adli hata bulunduğu anlaşılarak kaldırılması hâlinde, şartları varsa tazminat güvencesi öngörür.

Dayanak: AIHS Ek 7 No.lu Protokol m.3

85. Soru Doğru Cevap: C

AIHS Ek 4 No.lu Protokole göre serbest dolaşım özgürlüğüne ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

Açıklama: Ek 4 No.lu Protokol, bir devletin ülkesinde yasal olarak bulunan kişilerin o ülke içinde serbestçe dolaşma ve ikamet yerini seçme hakkını; ayrıca herkesin herhangi bir ülkeden ayrılma hakkını güvence altına alır.

Dayanak: AIHS Ek 4 No.lu Protokol m.2

86. Soru Doğru Cevap: E

Cezaevi idaresi, bir tutuklunun Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine göndermek istediği başvuru formuna el koymuş ve başvuru yaparsa disiplin cezası vereceğini söylemiştir. Bu davranış hangi yükümlülükle bağdaşmaz?

Açıklama: AIHS'ye taraf devletler, bireylerin Mahkemeye başvuru hakkının etkili kullanımını engellememeyi taahhüt eder. Baskı, tehdit veya yazışmalara keyfî el koyma bu güvenceyi ihlal edebilir.

Dayanak: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi m.34

87. Soru Doğru Cevap: A

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine göre evlenme hakkıyla ilgili doğru ifade hangisidir?

Açıklama: AIHS, evlenme çağına gelen kadın ve erkeğin ulusal kanunlara göre evlenme ve aile kurma hakkını güvence altına alır.

Dayanak: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi m.12

88. Soru Doğru Cevap: C

Barışçıl bir gösteride küçük bir grup şiddete başvurmuş, büyük çoğunluk ise şiddete katılmamıştır. İnsan hakları yaklaşımına göre en doğru değerlendirme hangisidir?

Açıklama: Toplantının barışçıl niteliği katılımcıların genel davranışına göre değerlendirilir. Şiddete karışmayan kişiler, başkalarının münferit eylemleri nedeniyle korumadan bütünüyle yoksun bırakılamaz.

Dayanak: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi m.11; AIHM içtihadı

89. Soru Doğru Cevap: D

AIHS'de düşünce, vicdan ve din özgürlüğü bakımından aşağıdaki ayrımlardan hangisi doğrudur?

Açıklama: Sözleşme kişinin düşünce ve inanç dünyasını korur. İbadet, öğretim, uygulama ve ayin gibi dışa vurum biçimleri ise yalnız kanuni ve ölçülü sınırlamalara tabi tutulabilir.

Dayanak: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi m.9

90. Soru Doğru Cevap: A

Kişi, hile veya suç oluşturan başka bir davranışı bulunmaksızın, yalnızca ekonomik yetersizliği nedeniyle sözleşmeden doğan borcunu ödeyememiştir. Sırf bu nedenle hapsedilmesi hangi güvenceyle bağdaşmaz?

Açıklama: Ek 4 No.lu Protokol, kişinin yalnız sözleşmeden doğan yükümlülüğünü yerine getirememesi sebebiyle özgürlüğünden yoksun bırakılmasını yasaklar. Dolandırıcılık veya mahkeme kararına kasten uymama gibi ayrı olgular farklı değerlendirilir.

Dayanak: AIHS Ek 4 No.lu Protokol m.1

GENEL KÜLTÜR | 91-100. SORULAR**91. Soru Doğru Cevap: B**

Türkiye'nin en uzun kara sınırı aşağıdaki ülkelerden hangisiyledir?

Açıklama: Türkiye'nin en uzun kara sınırı güneyde Suriye ile olan sınırır.

Dayanak: Türkiye coğrafyası - sınırlar

92. Soru Doğru Cevap: D

Kommagene Kralı I. Antiochos'a ait dev heykelleriyle tanınan Nemrut Dağı Ören Yeri hangi ilimizin sınırları içindedir?

Açıklama: Nemrut Dağı Ören Yeri Adıyaman'ın Kâhta ilçesi yakınlarındadır ve Kommagene dönemine ait anıtsal heykelleriyle UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alır.

Dayanak: Türkiye'nin kültürel mirası - Nemrut Dağı

93. Soru Doğru Cevap: B

Türkçenin bilinen ilk kapsamlı sözlüğü kabul edilen Divanü Lügati't-Türk'ün yazarı kimdir?

Açıklama: Kaşgarlı Mahmud, 11. yüzyılda Türk boylarının söz varlığını, lehçelerini ve kültürünü tanıtmak amacıyla Divanü Lügati't-Türk'ü yazmıştır.

Dayanak: Türk dili ve edebiyatı - Divanü Lügati't-Türk

94. Soru Doğru Cevap: C

Feride adlı idealist öğretmen Anadolu'daki yaşamını konu alan Çalıkuşu romanının yazarı kimdir?

Açıklama: Çalıkuşu, Reşat Nuri Güntekin'in en tanınmış romanlarından biridir. Eserin başkışısı Feride'nin öğretmenlik yılları ve Anadolu gözlemleri anlatılır.

Dayanak: Türk edebiyatı - Reşat Nuri Güntekin

95. Soru Doğru Cevap: A

Kanda oksijenin büyük bölümünün taşınmasını sağlayan protein hangisidir?

Açıklama: Alyuvarlarda bulunan hemoglobin, akciğerlerden dokulara oksijen taşınmasında temel rol oynar. Diğer seçenekler farklı biyolojik işlevlere sahip protein veya hormonlardır.

Dayanak: Temel biyoloji - dolaşım sistemi

96. Soru Doğru Cevap: D

Dünya Sağlık Örgütünün (WHO) genel merkezi hangi şehirdedir?

Açıklama: Birleşmiş Milletler sisteminin uzman kuruluşlarından Dünya Sağlık Örgütünün genel merkezi İsviçre'nin Cenevre kentindedir.

Dayanak: Uluslararası kuruluşlar - Dünya Sağlık Örgütü

97. Soru Doğru Cevap: B

Süveyş Kanalı aşağıdaki denizlerden hangilerini birbirine bağlar?

Açıklama: Mısır'daki Süveyş Kanalı Akdeniz ile Kızıldeniz arasında doğrudan deniz yolu sağlar ve Avrupa-Asya deniz taşımacılığında stratejik öneme sahiptir.

Dayanak: Dünya coğrafyası - Süveyş Kanalı

98. Soru Doğru Cevap: C

K, L, M ve N dosyaları birer kez incelenecektir. K dosyası M'den hemen önce, N dosyası L'den önce incelenecek ve L son sırada olmayacaktır. Buna göre aşağıdaki sıralamalardan hangisi mümkündür?

Açıklama: K ile M bitişik bir bloktr ve K hemen önce gelmelidir. N, L'den önce; L de son sırada olmamalıdır. Bu koşulların tümünü yalnız N-L-K-M sıralaması sağlar.

Dayanak: Analitik düşünme - sıralama

99. Soru Doğru Cevap: D

Bir birimde kadın personel sayısının erkek personel sayısına oranı 3/5'tir.

Toplam personel sayısı 64 olduğuna göre kadın personel sayısı kaçtır?

Açıklama: Oran toplamı 3+5=8 paydır. 64/8=8 olduğundan kadın personel sayısı 3x8=24'tür.

Dayanak: Temel matematik - oran-orantı

100. Soru Doğru Cevap: E

Bir internet adresinin HTTPS kullanmasının temel yararı aşağıdakilerden hangisidir?

Açıklama: HTTPS, HTTP iletişimini TLS ile korur; aktarımın gizliliği ve bütünlüğünü artırır, sertifika sistemiyle sunucu kimliğinin doğrulanmasına yardım eder. Ancak içerik doğruluğunu veya tüm siber risklerin yokluğunu garanti etmez.

Dayanak: Siber güvenlik - HTTPS/TLS